

DÉLMAGYARORSZÁG

77. evfolyam, 306. szám
1987. december 29., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Váltás előtt

Az alkotó munka terhei

A nemzeti szürkeállomány legértékesebb része, az egyedi produktumot létrehozó alkotók munkája társadalmilag kiemelkedő fontosságú. Az anyagi szférában találmányaikkal az átlagot meghaladóan járulnak hozzá a gazdaság megújulásához, míg a tudósok, művészek közkinccsel formálnak, szellemi táplálékot nyújtanak a társadalomnak. A hónapok az adótörvények megalkotásakor tekintettel voltak minderre, a jog a magas színvonalú alkotó munka megbecsülését tükrözi. De egy megjegyzés csak ide kívánkozik: az alkotó munka értékét elsősorban díjakkal, honoráriumokkal kell elismerni, és ez érvényes az adózásban nem preferált alkotó tevékenységre is.

Az egyes szellemi tevékenységekből származó jövedelmek adózási szabályai két jelentős kört érintenek. Az egyikbe a találmány átruházásából, megterheléséből, hasznosításából, valamint az államilag minősített állat- és növényfajta után járó fajtajutalékból származó jövedelmek eredeti jogosultjai tartoznak. A másik kört ugyancsak eredeti jogosultként a szerzői jogi védelem alá tartozó, továbbá egyes más tudományos és művészeti tevékenységből származó jövedelmet megszerzők alkotják. Ilyen tudományos tevékenység a felsőoktatási oktatói, igazságügyi szakértői, műszaki szakértői, a lektori, a szerkesztői, az Országos Tudományos Kutatási Alapból finanszírozott tudományos kutatói, a műszaki szakgrafikai, valamint a szakfordítói tevékenység. Ide tartozó művészeti tevékenység a restaurálás, az építőművészeti tevékenység (ha az alkotó vezető tervezői jogosultsággal rendelkező építész és egyben tagja a Magyar Építőművészek Szövetségének). Ezt a sort a mozgástervezés, a látványtervezés, a színházi rendezés, a hangszerelés, a televízió- és filmoperatőri tevékenység, az előadóművész előadása, és az oktatási intézményekben végzett művészetoktatás zárja.

Az állandó kulcsos, kedvezményes adóztatás a munkaviszonyon kívüli tevékenységekből származó jövedelmekre terjed ki, az alkotók munkaviszonyból származó jövedelmei az általános szabályok szerint adóznak. Persze a kedvezményes adózás érvényesül akkor is, ha a feltaláló, művész a munkáltatója számára végez alkotó tevékenységet, de díjazása nem a munkaviszony keretében történik.

A találmányból, fajtajutalékból származó bevételből 50 ezer forintig 35 százalék, ez felett 50 százalék jövedelemtartalmat határoz meg a törvény. A szerzői jogvédelem alá tartozó, és a felső-

rolt tudományos, művészeti tevékenység bevételeiből 200 ezer forintig 35 százalékot, ezen felül 60 százalékot vélelmez jövedelemként a jogalkotó. Nem titok, a korábbi jövedelemadóztatási szabályok kedvezőbbek voltak a feltalálóknak. Vihart kavart köztük a Parlament döntése, és az sem vigasz a műszakiak számára, hogy az adócsatában más, népesebb rétegek is a vesztesek közé tartoznak. Mentességi szabályt is tartalmaz a törvény. Mentés az adó alól a találmány átruházásáért, megterheléséért, illetve hasznosításáért az eredeti jogosult részére találmányonként kifizetett egész összegnek a 100 ezer forintot meg nem haladó része. Ez több találmány esetén többszörös kedvezményt jelent.

Az alkotó munka jövedelmeinek adóztatása számol a tevékenység sajátosságaival. A mű, a produktum létrehozása gyakran hosszabb időn, több éven át végzett munkával jár — míg a bevétel egyszerre jelenik meg

A könyvbevétel jövedelemtartalma
(200 000 Ft alatt 35 százalék)
Éves kereset
Könyvjövedelem egyharmada
Együtt
Levonható alkalmazotti kedvezmény
Adóalap
Ennek progresszív adója
A könyvjövedelem kétharmada
Ebből 39 százalék lineáris adó
(A 150—180 ezer Ft közötti sáv adókulcsa)
(Fizetendő összes adó (32 410 + 16 380)

Az adóelőleg levonása a megosztástól függetlenül történik. A munkaviszonyból származó jövedelem után az arra vonatkozó technika szerint von le előleget a munkáltató. A nem munkaviszonyból származó alkotó munka jövedelme után pedig 48 ezer forint hozzáadásával göngyöltve állapítja meg az adót a kifizető. Az előlegmegállapítás során nemcsak az egyharmad rész, hanem a teljes jövedelem a progresszív kulcsokkal kerül megállapításra. A megosztást a jövedelem megszerzését követő 30 napon belül lehet kérni az adóhatóságtól, aki határozattal dönt az ügyben. Kedvező döntés esetén a kedvezmény összegét adókülönbözlet-visszatérítéssel kapja meg az alkotó az év végén. Az egyes szellemi tevékenységből származó jövedelmek adóztatásának általános szabályaitól lehetséges eltérés is.

E körben általában a bevételek törvényi hányada tekintendő jövedelemnek a megszerzett bevételből. Ha a jövedelemtulajdonos igazolni tudja, hogy ténylegesen felmerült költségei meghaladják a törvény által vélelmezett, százalékosan megállapított rezsit, a jöve-

delmet jogosult a vállalkozókra vonatkozó adójogszabályok szerint meghatározni. Ebben az esetben viszont részletes könyvvezetés, bizonylatmegőrzés terheli az alkotót, és ezt a szándékát előzetesen be kell jelentenie az adóhatóságnak.

Van egy átmeneti szabály is. Ha 1988. évben szerez valaki ilyen jövedelmet, és ez 1987. december 31. napját megelőzően kifizetővel kötött szerződésből származik, a jövedelmet nem kell mással összevonnival bevalani. Az adó mértéke e jövedelem után lineárisan 20 százalék. Ezekben az esetekben az adót a kifizető állapítja meg, azt levonja, és befizeti az adóelszámolási irodához.

Nézzünk erre egy példát! A művész munkaviszonyból származó éves bevétele 150 ezer forint, míg fél évtizede írt, átirat, újraírt könyvének bevétele 180 ezer forint.

63 000 Ft	63 000 Ft
150 000 Ft	150 000 Ft
21 000 Ft	21 000 Ft
171 000 Ft	171 000 Ft
12 000 Ft	12 000 Ft
159 000 Ft	159 000 Ft
32 410 Ft	32 410 Ft
42 000 Ft	42 000 Ft
16 380 Ft	16 380 Ft
48 790 Ft	48 790 Ft

Darányi István

Jégtörővel felszerelt hajó

Hétfőn, a Ganz Danubius Hajó- és Darugár óbudai gyárában különleges jégtörővel felszerelt hajót bocsátottak vízre. Az új típusú hajót a bős-nagymarosi vízlépcső építésénél hajózási és hajóút-biztosítási feladatok ellátására használják majd. Az ünnepélyes vízre bocsátásánál jelen volt Maróthy László, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszter is

A Hungária alaptőkéje

Tegnap, hétfőn Debreczeni Kálmánnak, a Befektetési és Forgalmi Leánybank igazgatójának elnökletével a városi tanács különteremben megtartotta alakuló közgyűlését a Régi Hungária Szálló Részvénytársaság.

Az alakuló közgyűlésen megjelent részvényjegyzők számbavétele, s az alakuló közgyűlés határozatképességének megállapítása után a jegyzőkönyvben rögzítést nyert: az alaptőke biztosított a 116,5 millió forint értékű részvényjegyzés (illetve a kellő értékű befizetés) által. A szegedi városi tanács a 10 millió forintos részvényjegyzésének 30 százalékát, vagyis a Dózsa és az Arany János utca által határolt 736 négyzetméter alapterületű telket, ami 3 millió forintot ér, átadta a részvénytársaságnak. A Csomiterv apptorként (vagyis tárgyi betétként) átadta a társaságnak a szálló felújítási tanulmánytervét, a talajmechanikai és akusztikai szakvéleményeket — amelyek becsült értéke 300 ezer forint.

Ezt követően került sor a részvénytársaság alapszabályának ismeretelésére, annak megvitatására, illetve elfogadására. Az öt főreszvényesen (BFLB, Szeged Megyei Város Tanácsa, Csongrád Megyei Tanács, Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat, Ecsét és Seprűgyár) kívül 6,5 millió forint értékben a Szegedi Patyolat Vállalat, a Csomiber, a Délterv, a Csomiterv, a Szegedi Szalámigyár és Húskombinat, a Déllep, a Magyar Posta Szegedi Postaigazgatósága, a Szegedi Órás-Ékszerész és Könyvnyűfém Kiszövetkezet, valamint a Dél-Tisza Menti Áfész jegyzett részvényeket.

A társaság neve: Régi Hungária Szálló Részvénytársaság, alkalmazott emblémája az igazgatóság által kiírt pályázat legsikeresebbnek ítélt pályamunkája. A Szeged székhelyű, meghatározatlan időre alakult részvénytársaság a kereskedelmi és idegenforgalmi vendéglátással, utazási szolgáltatással, valamint a nemzetközi kulturális kapcsolatok fenntartásával foglalkozik. Alaptőkéje 116,5 millió forint értékű bemutatásra szóló részvényre oszlik. A részvények magyar nyelven kerülnek kiállításra a pozitív egész számok egymást követő sorrendjében, folyószámmal. keltezéssel, valamint a részvénytársaság nyomdai úton sokszorosított

Részvénytársaság alakult Szegeden

cégjegyzésével ellátva. Csak a teljesen kifizetett részvények adhatók ki.

Miután a lejegyzett részvényekre eső névérték 30 százalékát befizették, illetve az apportot (nem készpénz) átadták, a hátralevő 70 százalék pénzbeli befizetésének határidejéről határozott a közgyűlés. A részvényesek az ideiglenes részvényeik után járó befizetéseket teljesíteni — ellenkező esetben késedelmi kamatot kell fizetniük. A részvényesek egyébként jogosultak részvényeik, ideiglenes részvényeik átruházására. A részvénytársaság 5 évre szóló osztalékszervényívét bocsát ki, amely folyószámozással, nyomdai úton sokszorosított cégjegyzéssel van ellátva, és öt darab, egy évre szóló osztalékszervényit tartalmaz.

A részvénytársaság legfőbb szerve a közgyűlés, melynek hatáskörébe tartozik az alaptőke felemelése. Az alapító részvényest (a BFLB-t) az újonnan kibocsátott részvényekre — az eredeti részvénybirtok árnyában — elővásárlási jog illeti meg. Ha az igazgatóság a kéréstől számított 8 napon belül nem hívja össze a közgyűlést, az összehívást kérő részvényesek kérelmére, akkor a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező cégbíró, a megyei bíróság hívja azt össze az 1875. évi XXXVII. törvény cikk alapján. A felügyelőbizottságnak — melynek tagjai: Darányi István, az Adó-és Pénzügyi Ellenőrző Hi-

vatal megyei igazgatóságának osztályvezetője, Katona István, a Csongrád Megyei Tanács pénzügyi osztályának vezetője és Mohácsik Jánosné, a BFLB főkönyvelője — is jogában áll az említett törvények alapján a közgyűlést összehívni.

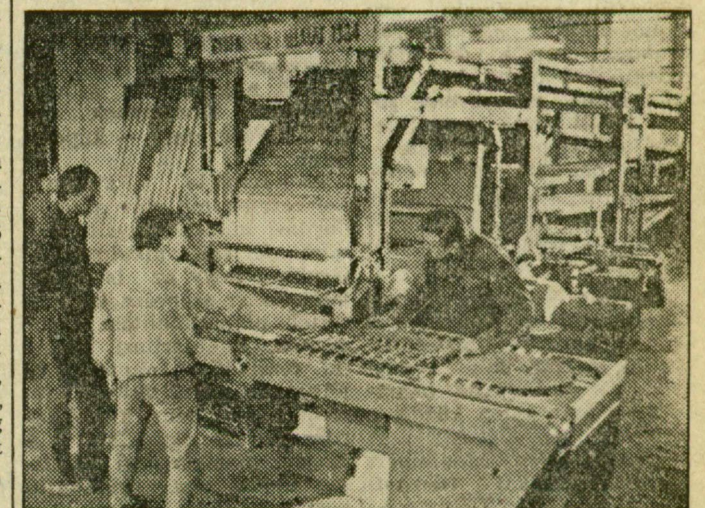
A közgyűlésen minden részvényest minden letéteményezett részvény után egy szavazat illet meg. A közgyűlés egyszerű szótöbbséggel határoz az előterjesztett kérdésekben, s akkor határozatképes, ha a személyesen jelenlevő és törvényes úton képviselt részvényesek az alapszabályok szerint a mindenkor bejegyzett alaptőkének legalább 50 százalékát képviselik. A részvénytársaság évente egyszer — február 28. és március 30. között — rendes közgyűlést tart a részvénytársaság székhelyén.

A közgyűlés egy év időtartamra megválasztotta Debreczeni Kálmánt az igazgatóság elnökévé, Csónka Istvánt, a városi tanács elnökének általános helyettesét alelnökévé. Az alapító ezenkívül Várkonyi Gellértet, a BFLB szegedi fiókjának igazgatóját az alakuló közgyűléstől számított három hónapra megbízta a részvénytársaság ügyvezető igazgatójának.

Végezetül az igazgatóság elnöke bejelentette: a részvénytársaság a Budapest Bank Rt. helyi fiókjánál nyitott bankszámlát. Ezt követően az igazgatóság megtartotta első ülését.

D. A. L.

Új gép a gyufagyárban

Somogyi Károlyné felvétele

A szegedi gyufagyárban mindig van valami új, a 130 éves gyár műszaki gárdája már eddig is sok, jól működő, hasznos berendezést készített. Az év utolsó napjaiban is egy saját tervezésű programvezérlésű automata gépen dolgoznak, amely januártól teljes kapacitással üzemel majd. A töltőgép az első ilyen típusú automata a gyárban, de egész Európában nincs hozzá hasonló. Aprólékos, kézi munkával töltötték eddig a hosszú szálú, gázgyújtó gyufát, amelyet már országszerte szívesen vásárolnak, bár néhány községben még ismeretlen, feltehetően a kereskedelem hibájából. Az új gép teljesítménye 30 ezer doboz előállításra 8 óra alatt, így a hazai fogyasztás mellett tőkés exportra is jut majd belőle. Felvételünkön: a próbagyártásra előkészített gép és a műszaki gárda tagjai láthatók